

ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೀರೆರೆದು ಪೋಷಿಸಿದರು. ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದಾಗ 'ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನ, ಉತ್ತಮ ಕಂಠ, ನುಡಿಸಾಣಿಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯ.. ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 'ಗಾಡ್ ಗಿಫ್ಟ್' ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಒಮ್ಮೆ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಅವರ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಪಿಟೀಲು ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವ ಕಲಾವಿದ ಕಛೇರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಯಾರೋ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ— ಸುಬ್ಬಪ್ಪ ಅವರ ಮಗ ಮಹದೇವಪ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುನಾದದಿಂದ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು. ಆಗ ಸ್ವತಃ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಅವರೇ ಬಂದು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಬಳಿ 'ನೀನೇ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಬೇಕು' ಎಂದರಂತೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ. 'ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎಂದು ಮನದಲ್ಲೇ ಎಣಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗ 'ನೀನೇನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡ, ನಿನಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ನುಡಿಸು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾದಂತೆ ನಾನು ರಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರಂತೆ. ಕಛೇರಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ನುಡಿಸಾಣಿಕೆ ಶುರುವಾದ ಕೂಡಲೇ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇವನು ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಾಣಿಕೆಯ ಪರಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಬಹಳ ಖುಷಿಯಿಂದ 'ನನ್ನ 20 ವರ್ಷಗಳ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸೊಗಸಾದ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಾಣಿಕೆ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದರಂತೆ.

ಮರುದಿನವೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು 'ಹುಡುಗನನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ, ಇವನಿಗೆ ಸಂಗೀತ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಸಂಗೀತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ತಿರುವು ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೀ 25 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು 1949ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ತಾಲೀಮು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಗುರುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸದಾ ಸಂಗೀತ ಶಾರದೆಯ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿನೂತನ ಶೈಲಿಯ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಾಣಿಕೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅದನ್ನೇ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರುತಿಶುದ್ಧ, ಲಯಶುದ್ಧ, ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ರಾಗಾಲಾಪಗಳ ಹೊಸ ನುಡಿಸಾಣಿಕೆ ಶೈಲಿ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಸನ್ಮಾನ

ರಾಜ್ಯ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್, ಚೌಡಯ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗಾನವಿದ್ಯಾವಾರಿಧಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಶ್ರೀ, ನಾಡಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ಬಿರುದು ಸನ್ಮಾನಗಳು

ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.

ಅನೇಕ ದಿಗ್ಗಜರ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಪಿಟೀಲು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದ ಸಾತೂರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ, ಡಾ. ಬಾಲಮುರಳಿಕೃಷ್ಣ, ರಮಣಿ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದವರು.

ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ನಾನು, ಮಂಜುನಾಥ್ ಹಾಗೂ ರೂಪ.. ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು. ನಾವಿಬ್ಬರು ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗಲೇ ತಂದೆಯವರು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಅವರ ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದರು. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸಲು ಅಶಕ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿದರು. 1983ರಲ್ಲಿ ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಮೈಸೂರಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಸಂಗೀತ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ, ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ, ಸಮಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಹೆಸರಾದ ಸಾಧಕರಾದರು.

1965ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಗೀತ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸಂಗೀತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರು. 1990ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಬಳಿಕವೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ದಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ ಸತತವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರದು ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಠಿಣ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು ನಾವು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಜತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಶಿಸ್ತು, ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ, ಸದ್ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಕಲಾವಿದರನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ತಂದೆಯವರದು.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಮಂಜು (ವಿದ್ವಾನ್ ಮೈಸೂರು ಮಂಜುನಾಥ್) ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು ಇತರ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಿದ್ದೇ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ವಯಲಿನ್ ಅಭ್ಯಾಸ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಹೆದರಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ 'ಛಲ ಬಿಡದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ'ನಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇಂದು ನಮಗೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಿದೆ.

ಅಪಾರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಈ 'ನಾದೋಪಾಸಕ' ಈಗ ಪಿಟೀಲು ನಾದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕೈಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಯಲಿನ್ ತಂತಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸುನಾದ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಸಂಗೀತದ ಕಂಪನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಪಿಟೀಲು ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗಿದೋ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ನಾದ ನಮನ..!